WYNIA'S WEEK

Hoe de Europese Commissie stiekem probeert om ‘verkeerde’ verkiezingsuitslagen te voorkomen, óók in Nederland

Posted on 9 mei 2026 by Wouter Roorda

Onder het mom van het bestrijden van desinformatie probeert de Europese Commissie haar eigen waarheden aan burgers op te dringen. Vooral socialemediaplatforms zijn het doelwit van Brussel, met name in verkiezingstijd. Deel 1 van een inventarisatie door Wouter Roorda.

Thierry Breton is niet welkom in de VS. De voormalige EU-commissaris dreigde in 2024 een interview van Elon Musk met toenmalig presidentskandidaat Donald Trump op X (voorheen Twitter) te verbieden: omdat tijdens de live-uitzending nepnieuws en desinformatie dreigden te worden verspreid, zonder dat er ‘gemodereerd’ kon worden.

Het inreisverbod is een speldenprik in een controverse die teruggaat tot 2015. Toen

begon de Europese Commissie zich zorgen te maken over het toenemende protest tegen massamigratie en multiculturalisme. Ook werd Rusland (naar later bleek ten onrechte) beschuldigd van het beïnvloeden van de uitslag van de Amerikaanse (2016) en Franse (2017) presidentsverkiezingen. In plaats van te luisteren naar de voorkeuren van de kiezer greep de Europese Commissie naar middelen om kritische geluiden te censureren.

Onder het mom van het aanpakken van haatspraak en desinformatie werd in 2015 het EU Internet Forum opgetuigd, dat misbruik van internet voor terroristische doeleinden moest bestrijden. In 2016 (tegen haatspraak) en in 2018 (tegen desinformatie) kwamen er 'niet-bindende' gedragscodes voor socialemediaplatforms, waarin deze beloofden inhoud te censureren. Wereldwijd, omdat anders ontduiken via VPN mogelijk was. De inhoud van de gedragscodes werd zorgvuldig afgestemd met ngo's. Als platforms niet meewerkten, zouden de gedragscodes wet worden.

Miljardenboetes

Amerikaanse bedrijven werden meteen hard aangepakt. Zo kreeg moederbedrijf Alphabet tussen 2017 en 2019 miljardenboetes van Google voor 'machtsmisbruik' via de advertentietak AdSense en het mobiele betalingssysteem Androïd. En ook voor het voortrekken van de eigen productvergelijker in resultaten van zijn zoekmachine.

In 2019 kwam de nieuw aangetreden Europese Commissie onder leiding van Ursula von der Leyen met het voorstel de gedragscodes om te zetten in een Digital Services Act (DSA). De DSA kwam tot stand in 2022 en werd effectief in 2023. Niet voldoen aan de DSA kan leiden tot een forse boete van maximaal 6 procent van de wereldwijde omzet of een totale ban in de EU. De wet verplicht platforms om samen te werken met '*external stakeholders*', waaronder met name ook ngo's.

Overigens gingen de gedragscodes niet op in de DSA. Wie voldoet aan de gedragscodes geniet bescherming tegen de toepassing van de DSA. Aangezien de EU van de westerse landen de meest vergaande wetgeving heeft rond censuur, werd voldoen aan de DSA de wereldwijde standaard. Wat dus implicaties heeft voor andere landen, zoals de VS. Daar waren de Democraten veelal bereid mee te werken aan de EU-maatregelen, terwijl de Republikeinen kozen voor de confrontatie. In twee achtereenvolgende rapporten problematiseerde een

Republikeinse commissie inhoud en reikwijdte van de DSA en bracht een aantal onthullende feiten naar boven. Dat gebeurde door via dagvaardingen informatie op te vragen bij tien techbedrijven: Alphabet, Amazon, Apple, Meta, Microsoft, OpenAI, Reddit, Rumble, TikTok en X.

De Europese Commissie implementeerde met de DSA niet alleen vergaande wetgeving, maar ging bij de toepassing van de regels ook nog eens meten met twee maten. Zo is de Global Disinformation Index (GDI) leidend als het gaat om de betrouwbaarheid van websites. De GDI is een ngo die geld ontvangt van overheden en linksleunende filantropische organisaties, zoals de Open Society Foundations van George Soros. De GDI heeft het vooral voorzien op de rechterkant van het politieke spectrum. Onder de verzamelnaam 'extreemrechts' werd – conform de GDI – veel inhoud met een conservatief karakter als gevaarlijk gesignaleerd door de Europese Commissie. Vooral als het gaat over immigratie en gender is het label '*violent right-wing extremism*' gauw geplakt. Berichten uit rechtse hoek over deze thema's die nog net door de beugel konden (zogenaamde '*borderline content*'), werden door algoritmes naar beneden geplaatst, wat aanmerkelijk scheelt in advertentie-inkomsten. Hoewel de GDI transparantie tot kernprincipe heeft verheven, is er geen jaarverslag.

In tientallen bijeenkomsten met socialemediaplatforms en ngo's drong de Europese Commissie de afgelopen jaren aan op het aanpakken van desinformatie over corona, de Russische invasie in Oekraïne en rond diverse verkiezingen. Deelname aan deze bijeenkomsten was verplicht en platforms moesten rapporteren wat ze deden aan het bestrijden van desinformatie. In de maanden voorafgaand aan het van kracht worden van de DSA pasten veel platforms hun '*community guidelines*' op dit punt aan.

De eerste toepassing van de DSA was bij verkiezingen in Slowakije in het najaar van 2023. Uitingen als '*There are only two genders*' en '*Children cannot be trans*' werden met een beroep op de DSA verwijderd. De Europese Commissie stuurde TikTok een lijst met 63 accounts die moesten worden gecensureerd.

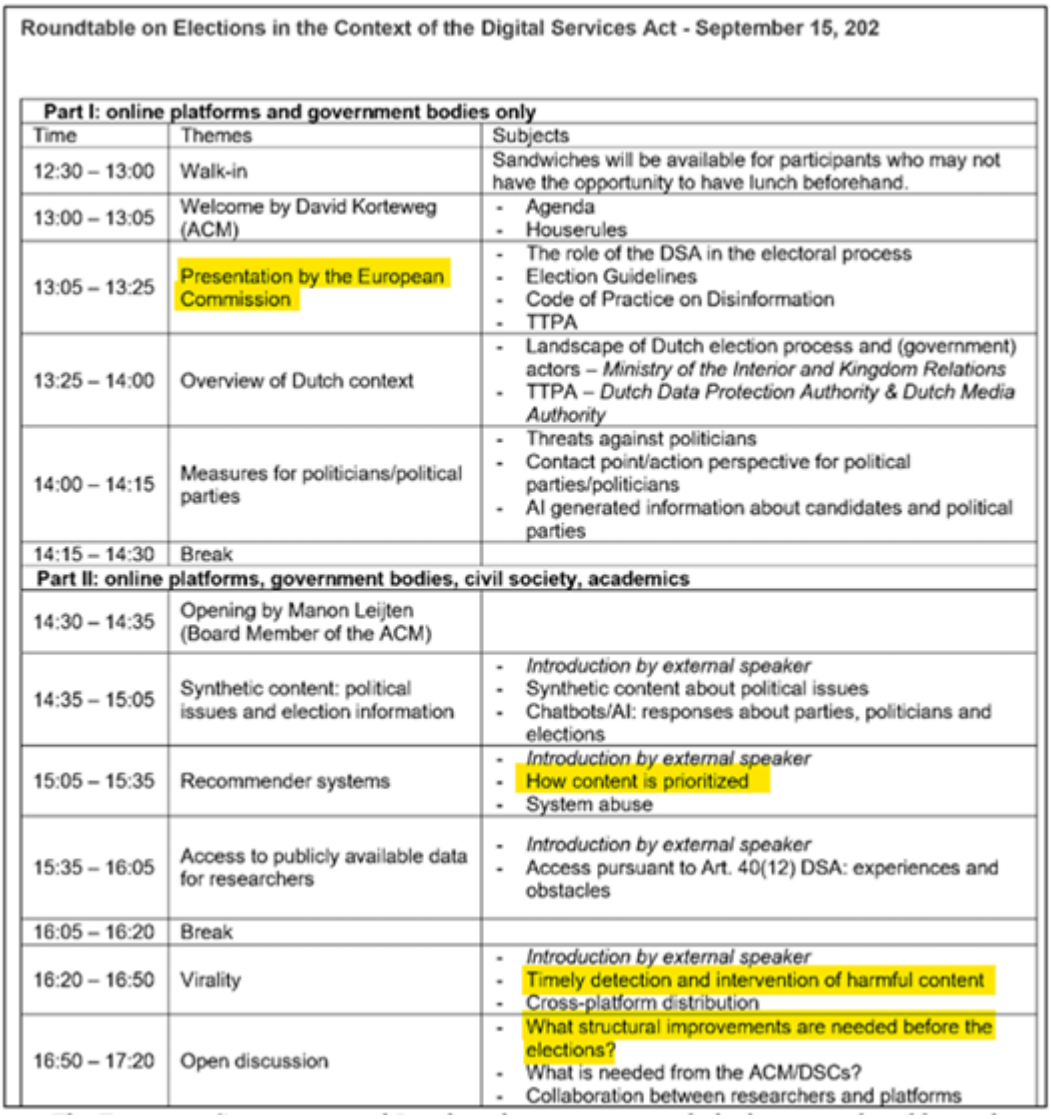
Ook in Nederland

Hierna was Nederland aan de beurt. Voorafgaand aan de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november 2023 was er een speciale bijeenkomst met TikTok en de Europese Commissie. Over wat er precies is besproken, is niets

bekend. Dat het in dit geval om slechts één bijeenkomst ging, zegt overigens weinig over de werkwijze van de Europese Commissie. Alleen al in Brussel vonden in de periode 2023-2025 tientallen vergaderingen plaats over toepassing van de DSA door socialemediaplatforms. Telkens als er ergens verkiezingen waren – in Polen, Frankrijk, Ierland en zelfs buiten de EU in Moldavië – werd ook nog een bijeenkomst in het desbetreffende land georganiseerd om landspecifieke aandachtspunten en accenten te zetten.

Zo was er zes weken voorafgaand aan de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober 2025 opnieuw een bijeenkomst in Nederland met socialemediaplatforms als Alphabet, Meta, Microsoft, TikTok en tal van ngo's. Deze bijeenkomst werd georganiseerd door de Autoriteit Consument & Markt. De ACM is onder de DSA aangewezen als Digital Services Coordinator, die in Nederland de supervisie heeft over de DSA en deze moet handhaven.

De agenda van deze bijeenkomst maakt duidelijk dat van socialemediaplatforms werd verwacht dat zij actief censuurmaatregelen zouden toepassen. Welke ngo's precies deelnamen, blijkt niet uit de stukken. In ieder geval aanwezig waren Bits of Freedom en Justice for Prosperity (JfP).

Roundtable on Elections in the Context of the Digital Services Act - September 15, 202

Part I: online platforms and government bodies only		
Time	Themes	Subjects
12:30 – 13:00	Walk-in	Sandwiches will be available for participants who may not have the opportunity to have lunch beforehand.
13:00 – 13:05	Welcome by David Korteweg (ACM)	- Agenda - Houserules
13:05 – 13:25	Presentation by the European Commission	- The role of the DSA in the electoral process - Election Guidelines - Code of Practice on Disinformation - TTPA
13:25 – 14:00	Overview of Dutch context	- Landscape of Dutch election process and (government) actors – *Ministry of the Interior and Kingdom Relations* - TTPA – *Dutch Data Protection Authority & Dutch Media Authority*
14:00 – 14:15	Measures for politicians/political parties	- Threats against politicians - Contact point/action perspective for political parties/politicians - AI generated information about candidates and political parties
14:15 – 14:30	Break	
Part II: online platforms, government bodies, civil society, academics		
14:30 – 14:35	Opening by Manon Leijten (Board Member of the ACM)	
14:35 – 15:05	Synthetic content: political issues and election information	- *Introduction by external speaker* - Synthetic content about political issues - Chatbots/AI: responses about parties, politicians and elections
15:05 – 15:35	Recommender systems	- *Introduction by external speaker* - How content is prioritized - System abuse
15:35 – 16:05	Access to publicly available data for researchers	- *Introduction by external speaker* - Access pursuant to Art. 40(12) DSA: experiences and obstacles
16:05 – 16:20	Break	
16:20 – 16:50	Virality	- *Introduction by external speaker* - Timely detection and intervention of harmful content - Cross-platform distribution
16:50 – 17:20	Open discussion	- What structural improvements are needed before the elections? - What is needed from the ACM/DSCs? - Collaboration between researchers and platforms

Bits of Freedom zegt te streven naar 'een open en rechtvaardige informatiesamenleving'. Het wordt financieel vooral gesteund door andere ngo's, waaronder de Open Society Foundations van George Soros. Onder de werkzaamheden vallen zaken als de 'dekolonisatie van digitale rechten in Europa', 'algoracisme' en *digital welfare*.

Wie de website van Justice for Prosperity bezoekt, krijgt de indruk dat de EU een vrijplaats is voor rechtsextremisten die onder aanvoering van Andrew Tate en met steun van Trump los gaan op allerlei kwetsbare minderheden. Ook wordt de uitslag van elke verkiezing in de EU volgens JfP beïnvloed door grootschalige Russische inmenging. JfP werkt met een budget van 250.000 euro per jaar dat nagenoeg

volledig wordt opgebracht door overheden (met name de EU) en ngo's. Oprichter en CEO Jelle Postma is een graag geziene gast aan de Nederlandse talkshowtafels, waar hij gretig schermt met zijn verleden bij de NCTV en de AIVD. In een recent rapport beschuldigt JfP ook *Wynia's Week* van het ondermijnen van fundamentele mensenrechten door statistische informatie over immigratie en de etnische achtergrond van criminelen te publiceren.

Geen juridische basis

Onderdeel van het interventierepertoire van de DSA is verder een 'Rapid Response System', waarin door de EC goedgekeurde *factcheckers* de mogelijkheid hebben om '*priority censorship requests'* te doen in de aanloop naar verkiezingen. Dit Rapid Response System werd ingezet tijdens de verkiezingen in Frankrijk (2024), Moldavië (2024), Roemenië (2024 en 2025) en Duitsland (2025).

Met name de bemoeienis met de presidentsverkiezingen in Roemenië ging ver. Interne TikTok-documenten laten zien dat er via TikTok geen Russische beïnvloeding plaatsvond, anders dan veel media suggereerden. De documenten laten verder zien dat veel inhoud die populistische en nationalistische kandidaten steunde, werd verwijderd zonder dat daar een juridische basis voor was. Vanaf een bepaald moment in de campagne vroegen de Roemeense verkiezingsautoriteiten om alle afbeeldingen van de populistische kandidaat Călin Georgescu te verwijderen. Voorafgaand aan de nieuwe presidentsverkiezingen een half jaar later blijkt dat met name TikTok werd belaagd door de Roemeense autoriteiten en de EC om de censuurregels verder aan te scherpen.

De Amerikaanse rapporten laten zien dat de Europese Commissie met behulp van de DSA meningen wil censureren die niet schadelijk of illegaal zijn. Daarbij verplichten de gedragscodes en de DSA socialemediaplatforms om samen te werken met ngo's en *factcheckers*, met name in verkiezingstijd. Over wat die ngo's en *factcheckers* precies doen en hoe het zit met hun financiering, kom ik terug in het tweede deel van mijn artikel.

Wynia's Week** verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee? **Doneren kan zo**. **Hartelijk dank!